

Sociale schetsen

voor meer effect van sociaal beleid

Sturen op doelen, faciliteren met instrumenten. Dat is al enkele jaren het credo voor lokaal sociaal beleid. Jan Koster is sectiechef Maatschappelijke Ontwikkeling in Wierden en lid van de gemeen-

telijke/provinciale werkgroep voor gebiedsgerichte sociale schetsen. Een praktijkman over beleidseffecten en het inzicht dat ervoor nodig is.

Waar loop je in een plattelands-gemeente als Wierden tegenaan als het gaat om sociaal beleid? Jan Koster noemt de versnippering van voorzieningen in kernen en dorpen. "Wil je een verenigingsgebouw in een buurtschap, dan is het al snel een gedachte een combinatie te zoeken met een school. Het gezamenlijk belang is, dat je in het gebouw ook een peuterspeelzaal krijgt. Maar dan zou het wel helpen als je weet wat het product peuterwerk kost. En meer nog, wat eigenlijk het effect ervan in een buurtschap zal zijn. Levert voorschoolse educatie in een kleine, identiteitsgebonden, sociaal sterke gemeenschap wel wat extra's op als het gaat om onderwijskansen? Zulke vragen kun je ook stellen als het gaat om algemene muzikale vorming op basisscholen. Waar meet je aan af het extra bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen? Versterkt het op den duur ook de kans op een aantal topmusici die zorgen voor trots en culturele dynamiek in je gemeente? Hoe lang geef je het dan? En wat kost het?"

De boer op

Het geeft maar aan dat sociaal beleid nog vaak een kwestie is van met een zo gezond mogelijk verstand ongeveer in een goede richting werken, maar zonder overzichtelijk analysekader en stelsel van beleidsindicatoren. Eén van de instrumenten die provincie en gemeenten volgend jaar willen ontwikkelen is een bovenlokale sociale schets, die lokale analyses verbindt. Om vast te kunnen

SPIL & sociaal beleid

Spil draagt in 2002 op twee manieren bij aan een verbeterde aansturing van het sociaal beleid. In een Overijsselse pilotgemeente (gemeente Wierden toont hiervoor interesse) wordt met betrokkenheid van raadsleden en welzijnsmanagers een indicatorenstelsel ontwikkeld voor het effect van welzijnssubsidies. Bovendien wordt nagegaan wat een passend budgettype voor zo'n outcome-indicator is: een inputbudget, een outputbudget of een tussenvorm (proces- of taakbudget). Een dergelijk financieringsstelsel is tevens een hulpmiddel om beleidsopgaven uit te werken, die uit gebiedsgerichte sociale schetsen voortkomen. De provincie Overijssel faciliteert vanaf 2002 het maken van zulke sociale schetsen. Spil is daarbij onder meer betrokken via een pilotproject van het ministerie van VWS voor een sociale schets met actieve participatie van professionals en doelgroepen. Gemeenten kunnen Spil ook rechtstreeks inschakelen voor advisering over welzijnsbeleid. Wilt u weten wat Spil kan betekenen voor gemeentelijk welzijnsbeleid, dan staat senior-adviseur Jeroen van Urk u graag te woord via telefoon 06 - 21205276.

stellen: wat is de sociale vraag. Vervolgens is aan de orde of een zinnig antwoord mogelijk is en of de samenleving dat zelf kan geven. Zodat je niet te snel teveel beleid maakt. Jan Koster: "Daarom moet je voor het maken van zo'n sociale schets de boer opgaan. Letterlijk als het gaat om de reconstructie van de landbouw, de boeren en hun boerderijen. Maar ook naar andere doelgroepen. Hoe kijkt men tegen de toekomst aan? Er is hier een prachtig rapport gemaakt over Molukse ouderen. Voor hen zijn de problemen benoemd, oplossingen aangegeven. Vervolgens blijkt in het veld dat men zich afvraagt waar je je druk over maakt. Burgers, vrijwilligers hebben een heel groot eigen oplossend vermogen. Veel dingen regelen zich in de praktijk, als gemeente kun je dat wel versnellen als actieve partner. Wethouders zullen denk ik steeds meer scoren door beleid mogelijk te maken, voorwaarden te scheppen in plaats van zelf beleid te formuleren. In Wierden gaan we steeds vaker met halffabrikaten van voorstellen naar doelgroepen. Dan kom je ook tot inventieve koppelingen tussen initiatieven en zijn fietspaden en oude

schoolpaden opeens ook sociaal beleid, omdat ze effect hebben op veiligheid, ontspanning en ontmoeting. Het gaat uiteindelijk om het praktisch nut van sturingsinstrumenten als sociale schetsen: zijn we het eens over de (probleem)analyse, over wat er dient te gebeuren in de toekomst, over de visie." ◀